

Sygn. akt VU 408/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : st. sekr. sądowy Aldona Fojcik

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2017 r. w Rybniku

na rozprawie

sprawy **A. N.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o jednorazowe odszkodowanie

na skutek odwołania **A. N.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 10 lipca 2015 r., znak: OW/07- (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e .

Sygn. akt V U 408/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 lipca 2015 roku, znak OW/07- (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu A. N. prawa do jednorazowego odszkodowania. W uzasadnieniu wskazał, iż nie uznał zdarzenia z dnia 13 kwietnia 2015 roku za wypadek przy pracy z uwagi na brak przyczyny zewnętrznej. (vide akta organu rentowego)

W odwołaniu ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji poprzez przyznanie jednorazowego odszkodowania. Wskazywał, iż przyczynę zewnętrzną wypadku stanowił wzmożony kilkugodzinny wysiłek wykonywany w warunkach obecności grzybów, bakterii, pasożytów i toksyn, które wraz ze schorzeniem samoistnym w postaci nadciśnienia tętniczego doprowadziły do omdlenia i upadku na betonową posadzkę. Do zdarzenia nie doszłoby gdyby nie warunki, w jakich ubezpieczony pełnił obowiązki. (vide k.2-4)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał stanowisko wyrażone w decyzji. (vide k.6-7)

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. N. pełni służbę jako funkcjonariusz celny Izby Celnej w K.. W dniu 13 kwietnia 2015 roku od godz. 7:15 przygotowywał towary depozytowe do likwidacji i w tym celu przemieszczał towary ręcznym wózkiem paletowym.

Czynności były wykonywane pod presją czasu oraz w innych warunkach niż codziennie. Wpłynęła na to duża ilość towaru, jego różnorodność, objętość i ciężar, a także występujące w większym niż zazwyczaj stężenie nieprzyjemnych oparów tytoniowo-alkoholowych. Nadto, w miejscu zdarzenia temperatura powietrza w magazynie była niska, chociaż w miejscach punktowo nasłonecznionych była dużo wyższa niż w pozostałych. Duża różnica temperatur występowała również pomiędzy magazynem a pomieszczeniami, w których sporządzane były wymagane dokumenty. Ok. godz. 11:15 ubezpieczony przewożąc towar nagle stracił przytomność i upadł na betonową posadzkę, a następnie dostał drgawek. Ubezpieczony nie potknął się, ani nie poślizgnął.

Na skutek zdarzenia ubezpieczony doznał stłuczenia głowy, złamania łopatki lewej oraz stłuczenia barku lewego. Zespół powypadkowy uznał powyższe zdarzenie za wypadek przy pracy, którego przyczyną był wzmóżony wysiłek fizyczny po ok. 4 godz. pracy fizycznej, jaki wraz ze schorzeniem samoistnym, tj. nadciśnieniem tętniczym doprowadził do omdlenia i upadku na betonowe podłoże.

Dowód: karta wypadku nr (...), zaświadczenie o stanie zdrowia – akta organu rentowego tom I k.3-4, tom II; zeznania świadka L. P. k.78-78 verte; zeznania świadka M. S. k.84-85; przesłuchanie stron – ubezpieczonego k.85-86

Decyzją z dnia 10 lipca 2015 roku, znak OW/07- (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania. W uzasadnieniu wskazał, iż nie uznał zdarzenia z dnia 13 kwietnia 2015 roku za wypadek przy pracy z uwagi na brak przyczyny zewnętrznej.

Dowód: decyzja organu rentowego z 10 lipca 2015 roku – akta organu rentowego tom I k.13

Do powyższego zdarzenia doszło wyłącznie na skutek przyczyny tkwiącej w organizmie ubezpieczonego. Najbardziej prawdopodobnym powodem zdarzenia był napad padaczkowy, bowiem ubezpieczony uległ takiemu napadowi w przeszłości w trakcie służby wojskowej w 1985 roku. Warunki pracy panujące w miejscu zdarzenia nie stanowiły nawet prawdopodobnej przyczyny utraty przytomności i upadku.

Dowód: dokumentacja medyczna – akta organu rentowego tom II oraz akta sądowe k.28-31 verte, 35-63 verte, 66-72, 139-140; opinia biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy dr n. med. R. S. k.91-94 verte; wspólna opinia biegłych sądowych ortopedy lek. med. R. H., neurologa lek. med. M. W. i laryngologa dr n. med. E. N. k.136-138, 176-177

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci ww. dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, a także o opinie biegłych sądowych, jak również w oparciu o dowód z zeznań świadków i przesłuchania stron ograniczonego do przesłuchania ubezpieczonego, które wraz z dowodami z dokumentów wzajemnie się uzupełniają tworząc wyrazisty obraz całości sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 j.t. ze zm.) ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy wypadkowej za wypadek przy pracy uważa się zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą. Z mocy art. 3 ust. 3 pkt 14 ustawy za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego z danego tytułu podczas pełnienia przez funkcjonariusza celnego obowiązków służbowych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się słuszny pogląd polegający na szerokim rozumieniu przyczyny zewnętrznej. Zgodnie z nim zewnętrzną przyczyną sprawczą wypadku przy pracy może być każdy czynnik pochodzący spoza organizmu poszkodowanego, zdolny – w istniejących warunkach – wywołać szkodliwe skutki (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1999 r., II UKN 87/99, OSNP 2000/20/760). Przyczyną zewnętrzną może być nie tylko narzędzie pracy, maszyna, siły przyrody, ale także praca i czynności samego poszkodowanego, np. potknięcie się, niefortunny odruch (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 12 listopada 2008 r., I UK 96/08, LEX nr 678010).

Jednocześnie, uszczerbek na zdrowiu pracownika spowodowany czynnikiem samoistnym może stanowić wypadek przy pracy, jeżeli został wywołany nadmiernym w okolicznościach danego wypadku wysiłkiem lub stresem. W szczególności, fakt występowania u pracownika schorzeń samoistnych nie wyklucza uznania zdarzenia za wypadek przy pracy, jeśli w środowisku pracy zaistniały czynniki przyspieszające bądź pogłębiające proces chorobowy (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2016 r., I UK 236/15, LEX nr 2107086).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż zdarzenie jakiego ubezpieczony uległ w dniu 13 kwietnia 2015 roku nie stanowiło wypadku traktowanego na równi z wypadkiem przy pracy. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż do utraty przytomności przez ubezpieczonego i upadku na betonową posadzkę doszło wyłącznie na skutek przyczyny tkwiącej w organizmie ubezpieczonego.

Ubezpieczony nie potknął się, ani nie poślizgnął. Nadto, mimo wykonywania czynności pod presją czasu oraz w innych niż codziennie warunkach, warunki pracy panujące w miejscu zdarzenia nie stanowiły przyczyny bądź współprzyczyny zdarzenia. Ubezpieczony wykazał co prawda, iż w porównaniu do innych dni pełnienia służby w dniu 13 kwietnia 2015 roku przygotowywał do likwidacji towary depozytowe w wyjątkowo dużej ilości, różnorodności, objętości i ciężarze, a także iż tego dnia występowało większe niż zazwyczaj stężenie nieprzyjemnych oparów tytoniowo-alkoholowych. Jednakże, ujawniony materiał dowodowy nie wykazał, by którakolwiek z powyższych okoliczności doprowadziła do zasłabnięcia, omdlenia czy też utraty przytomności przez ubezpieczonego, a w konsekwencji do upadku i doznania obrażeń ciała. Wydane w toku postępowania opinie biegłych wykluczyły, bo przyczyna zdarzenia leżała poza organizmem ubezpieczonego.

Tym samym, zasadne stało się przyjęcie za wnioskami biegłych R. H. oraz M. W., iż najbardziej prawdopodobną przyczyną zdarzenia był napad padaczkowy, bowiem ubezpieczony doznał już takiego napadu w przeszłości. Za takim uzasadnieniem przyczyny upadku ubezpieczonego przemawia również okoliczność iż w przypadku zwykłego omdlenia (spowodowanego np. temperaturą, stresem, itp.) osoba taka nie dostaje drgawek, a których zaistnienie u ubezpieczonego potwierdzili również świadkowie.

Ustalając okoliczności przyczyny zaistnienia zdarzenia Sąd w pełni podzielił opinię biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy dr n. med. R. S. oraz wspólną opinię biegłych sądowych ortopedy lek. med. R. H., neurologa lek. med. M. W. i laryngologa dr n. med. E. N..

Sąd nie podzielił przy tym zastrzeżeń do opinii zgłaszanych przez ubezpieczonego, który zarzucał, iż biegli nie wzięli pod uwagę warunków pełnienia służby (vide k.112-115, 203-204). Z treści opinii wynika bowiem, iż biegli szczegółowo zapoznali się z materiałem dowodowym znajdującym się w aktach postępowania, w tym także zeznaniami świadków oraz przesłuchaniem ubezpieczonego, którzy opisywali warunki pełnienia służby w dniu zdarzenia.

Zastrzeżenia do opinii biegłych R. H. oraz M. W. nie mogły zostać wzięte po uwagę także ze względów formalnych. Pismo zawierające zarzuty zostało bowiem podpisane przez aplikanta adwokackiego, tymczasem mimo wyraźnego brzmienia przepisu art. 77 ust. 5 Prawa o adwokaturze do akt sprawy nie zostało przedłożone upoważnienie dla aplikanta do sporządzania i podpisywania jakiegokolwiek pisma procesowego. Przedłożenie jedynie upoważnienia do zastępowania adwokata w sprawie zgodnie z art. 77 ust. 1 Prawa o adwokaturze nie uprawnia aplikanta do sporządzania i podpisywania pism (zob. uzasadnienie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 marca 2014 r., II AKz 72/14, OSASzcz 2014 nr 2, poz. 59, KZS 2014 nr 6, poz. 145, Legalis Numer 993143).

Jednocześnie całkowicie chybione były zastrzeżenia ubezpieczonego zgłoszone do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. odnośnie do naruszenia art. 231 k.p.c. (vide k.212 verte), bowiem Sąd nie zastosował w niniejszej sprawie żadnego domniemania faktycznego i nie uznawał za ustalone żadnych faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy na podstawie innych ustalonych faktów.

Jedynie na marginesie zaznaczyć należy, iż wniosek ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego ds. bhp na okoliczność czy warunki panujące w miejscu pracy były lub mogły być przyczyną zdarzenia z dnia 13 kwietnia 2015 roku należało oddalić zgodnie z art. 217 § 3 k.p.c., bowiem okoliczności sporne zostały dostatecznie wyjaśnione w już wydanych opiniach biegłych (vide k.112, 212 verte). Nawet gdyby przyjąć, że warunki panujące wówczas magazynie naruszały zasady bhp (co tak w ogóle byłoby trudne do stwierdzenia po fakcie nawet przez biegłego), to podkreślić należy, że warunki takie (lub bardzo podobne) były w tym magazynie także wcześniej i nie powodowały tego rodzaju dolegliwości u ubezpieczonego). Zauważyć należy, iż ubezpieczony pracował w tym miejscu i przy takich czynnościach przez 4 lata.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, działając na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie.